

RUH-SAT

(Bir gece yarısı, tren istasyonunun bankında oturan iki kişi, hava soğuk ve puslu)

Dilenci: Bu gece yarısında, buz gibi havada ne geziyorsun burada?

Yusuf Siyah (Cebinden para çıkarır) : Al řu parayı, rahat bırak beni!

Dilenci: İstemiyorum! Ben prensipleri olan bir dilenciyim, geceleri çalışmıyorum...

Yusuf Siyah: Manevi sömürü de bir dilencilik çeřididir. Yalnız kalabileceėimi düřünmüřtüm, her neyse...

(Yusuf Siyah banktan kalkar.)

Dilenci: Yalnızlık yle kolay elde edilebilen bir şey olsaydı memleketteki milyonlarca banktan gelip de benim uyuyacağım banka oturmazdın. Lütfen otur.

(Yusuf Siyah kararsızlıkla tekrar oturur.)

Yusuf Siyah: Bu hayattaki ilk hatam değil affedersin, saatlerdir senin benim yanımdan kalkmanı bekliyordum ağlamak için. Meğer sabaha kadar beklesem kalkmayacakmışsın!

Dilenci: Sahip olduğum tek şey alışkanlıklarım. Sabahları herkesten önce uyanıp arka taraftaki kahvede kahvecinin bana verdiği zeytin ekmeği yerim, çökmemiş çayı içerim. Sonra da dilenmeye başlarım. Akşam yatmak içinse altı yıldır bu banka geliyorum. Sağ olsun gar görevlisi bana izin veriyor. Alışkanlıklarım olmazsa ne yaparım bilmiyorum.

Yusuf Siyah: Oysa benim hayatta düzenli olarak yaptığım tek bir alışkanlığım bile yok.

Dilenci: İnsanlar bizleri yanlış tanıyorlar biliyor musun? Biz dilenciler aslında diğer insanları ağırlıklarından kurtarma memurlarıyız. Ceplerinde günlerce harcanmayan, çocuklarına bile vermeye kıyamadıkları bozuk paralarından kurtulmalarını sağlarız. Sadece bu mu? Bir de vicdan ağırlığından kurtarırsınız onları. Bize iyilik yapmalarının sebebi verdikleri küçük paralarla hayatımızı düzene sokmamız falan değildir. Asıl maksatları iyilik yaptıklarını zannederek vicdan rahatlığı yaşamaktır. Bilmedikleri şey ise şu: Hiçbir ruhsal çöküntü, maddî çözümlerle eski yerine getirilemez! Bizler insanların ruhsal çöp toplayıcısı değiliz. Kimsenin enkazının altında kalmak istemeyiz...

Yusuf Siyah: Bu işi bir meslek olarak görüp toplumsal analizini yapmana sevindim. Seni uykundan mahrum etmek istemem.

Dilenci: Hey, bana olan biteni anlatabilirsin.

Yusuf Siyah: Anlamadım?

Dilenci: Ruhundaki ur ne ise bana anlatabilirsin.

Yusuf Siyah: Hayatında ilk defa gördüğün birine her şeyi anlatabilir misin?

Dilenci: Onu bir daha grmeyeceksem evet! Tek kullanımlık arkadaşlık güzeldir.

Yusuf Siyah: Bilmece gibi konuřmalar bunlar.

Dilenci: Bak ismin her ne ise!

Yusuf Siyah: Yu...

Dilenci: Duymak istemiyorum! Beni yarın sabah bir daha görmeyeceksin! Buralardan biri olmadığına eminim. Seni daha önce hiç görmedim. Bana anlatabilirsin, seni dinlerim.

Yusuf Siyah: Haklısın buralardan değilim. Aslına bakarsan hangi durakta indiğimin bile farkında değilim. Kaıyordum, sana yakalandım!

Dilenci: Evime gelen sensin. Kimden kaçıyorsun?

Yusuf Siyah: Bilmiyorum! Belki de kendimden. Bu yüzden yalnız kalamıyorum sanırım...

Dilenci: Evet, seni dinliyorum...

Yusuf Siyah: Pekl... Güzel bir iřim var.

Dilenci: Orası belli kıyafetinden...

Yusuf Siyah: Bak kıyafet falan benim umurumda değil tamam mı? Üzerimdeki takım elbise benim ruhumu beyazlara boyamıyor.

Dilenci: Bana ver o zaman!

(Yusuf Siyah şaşırır.)

Dilenci: şaka yapıyorum! Senin gibi takım elbise giyinirsem beni işimden kovarlar dostum!

Yusuf Siyah: Ne yaptıysam kendimi anlatamıyorum! İşimde, evimde, hayatın içinde benim sorunum bu.

Dilenci: Belki de onlar seni anlamıyorlardır.

Yusuf Siyah: Tüm şehir sarhoşsa senin ayık olman işe yaramıyor...

Dilenci: Biraz daha ayrıntıya inersen durumu daha iyi anlayabiliriz.

Yusuf Siyah: Patronuma kendimi bir türlü anlatamıyorum. İş yerindeki herkesten daha iyi çalıştığıma eminim fakat senelerdir bir türlü hak ettiğim yere gelemedim.

Dilenci: Senden daha çok hak edenler olamaz mı?

Yusuf Siyah: Olamaz!

(Yusuf Siyah bu esnada sesini biraz fazla yükselttiğini anladı.)

Yusuf Siyah: Çok özür dilerim!

Dilenci: Biliyor musun, bizim dilencilerin arasındaki durum da sizin dünyanıza benziyor. Ne kadar rezilce insanlara duygu sömürüsü yapıp kendinden vazgeçip küçülürsen insanlar o kadar çok acıyor sana. Akşam olunca bir bakmışsın sana acıyarak para veren adamın bir haftada kazandığını bir günde kazanmışsın. Tek sorun kişiliğini ayaklar altına alarak.

Yusuf Siyah: Sen nasıl birisin peki?

Dilenci: Ben de sana benziyorum. Kişiliğim zedelenmesin diye yalnızca karın tokluğuna çalışıyorum. Kendime bir yer belirledim. Yalnızca orada oturuyorum sessizce. Gelen geçen kendi vicdan yüküne göre bir şeyler bırakıyor işte.

Yusuf Siyah: Ben de kişiliğimi, ruhumu koruduğum için daha öncesinde üç farklı işten kovuldum. Üstelik oralarda da en iyi performans gösteren kişi bendim. Neler olduğunu anlayamıyorum. Nerede hata yapıyorum?

(O esnada bir yük treni gürültüyle geçer.)

Dilenci: Senin hatan tam olarak şu: (Eliyle ileriye göstererek) Şu tarafa giden bir trenin içinde ters tarafa yürüyerek doğruya ulaşmaya çalışıyorsun...

Yusuf Siyah: Üstelik her adımında esas doğrudan daha da çok uzaklaşıyorum.

Dilenci: En acısı da bu zaten... O esnada entrikalar, yalanlar, dalkavukluklar giriyor devreye. Sen bir yabancı gibi kalıyorsun trende. Biletsiz bir yabancı...

Yusuf Siyah: Seninle karşılaşmamız tesadüf olamaz, gerçekten sorunumu anladığımı düşünüyorum. Bana yardım edebilir misin?

Dilenci: Yatacak yeri bile olmayan bir adamdan mı yardım istiyorsun?

Yusuf Siyah: Ruhunu iyi tanıyan ve onu özgür tutan bir adamdan yardım istiyorum.

Dilenci: Yapabileceğin iki şey var.

Yusuf Siyah: Evet, nedir onlar?

Dilenci: Hayatın içinde kazanmanın tek ruhsatı ruhunu satmaktır...

Yusuf Siyah: Ruh satmak mı?

Dilenci: Kişiliğinden vazgeçmezsen, kişilik vermezler bu hayatta. Kendini kaybetmen gerekiyor.

Yusuf Siyah: Bunu diğerleri de yapıyor! Ben bu değilim! Ruhumu satamam! Bunu asla yapmam!

(Dilenci ani bir hareketle ayağa kalkar ve yürümeye başlar.)

Yusuf Siyah: Hey! Nereye gidiyorsun? Burası senin evin! Hem ikinci şeyi söylemedin!

Dilenci: Seni tanımak güzeldi dostum fakat şimdi gitmem gerekiyor! Bu geceyi benim bankımda geçirmene izin veriyorum!

Yusuf Siyah: Çok teşekkür ediyorum ama bana yapmam gereken şu ikinci şeyi söyler misin?

Dilenci: Eęer ruhunu satmak istemiyorsan yapabileceğin tek bir Şey var: Trenden inmek...

(Yusuf Siyah giden adamın ardından öylece bakakaldı. Sahnenin kenarında ise iki adam daha belirdi.)

Adam: İŞte bu adam Beki Hüseyin!

Beki Hüseyin: Ne olmuŐ ona?

Adam: On dakikadır kendi kendine konuŐuyor bu bankta! Kimse olmadığı hlde, deli mi acaba?

Beki Hüseyin: Yok yok deli falan değil! Garibanın biridir! Altı sene önce bir trenle buraya geldi! Kasabalı ona ekmek, su verir. Geceleri de bu bankta yatıyor.

Adam: Ben niye hiç görmedim onca zamandır yahu?

Beki Hüseyin: Etrafına dikkatli bakmadığındandır! İsmi Yusuf Siyah, unutma! Bir daha da elin garibine deli deme!

(Yusuf Siyah banka uzanıp uykusuna dalmıŐtır.)

Tolga ALVER